

Előfizetési arak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50
 Egy hóra . . . — — 50
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PECSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó föl-
 irások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PECSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Az éneklő madarak védelme.

(H.) A madárdalos tavasz kellő közepén volnánk s nincs madárdal. Kirándulunk a lombos ligetekbe s nincs lomb. A tavalyi szomorú pusztulásnak ugyan távolról sem jár a nyomába az idej, de ez is elégséges arra, hogy tönkretegyen minden gyümölcsöt. Hernyó van az idén is tengernyi s azért nincs lomb. Éneklőmadár pedig már évtizedek óta kevés van s azért van annyi hernyó.

Évenként megszólaltatjuk e panaszunkat majd ezen, majd más alakban, mert folytonos panaszra van szükség, hogy csak csekély eredményt is elérhessünk. Eddigi fölhasználásainknak meg lőn az a sikere, hogy a megye alispánja most már minden évben kibocsátja rendeletét az éneklő madarak védelméről, s e rendeletet a főszolgabírók tovább adják a községeknek.

Hanem itt aztán megakad a rendelet. Ismerjük már ennek a praxisát. Ugy van a dolog, hogy mikora főbírói rendelet kiér a községhez, a jegyző azt egyszerűen és hivatalosan kihirdeteti — lelke se rajta, megértik — nem értik, bánják-e — nem bánják-e: mindez édes kevés gondot ad a jegyzőnek, mert annak más gondja, sok gondja, más dolga, sok dolga is van; ő eleget tett a rendeletnek, kihirdette a kisbírókkal, aztán rávezeti a rendeletre a kihirdetés napját és azzal vége, — jön a többi dolog, ami éget, s amivel rendben kell lenni, mert különben a nyakán a fegyelmi.

Nem is vehetjük tőlük rossz néven. A mai jegyzői teendőket soha se hasonlítgassuk a régi jegyzői irodához, mint a hogy sok ősmagyar intézményt hiába keresünk, pedig a címök teljes épségben fennáll. Ma bürokrata még a falusi bíró is. De meg több is a teendője mindegyiknek, ami a haladó kor ezernyi követeléseivel szemben természetes is. Hogy a jegyzőt is megnyomorgatja az a bürokratikus lidércz, az bizony nincsen jól, de hát így van, s mert így van, az az árva rendelet, mely az éneklő madarak védelmére s ezzel a gyümölcsfák oltalmára kelt — egyszer elhangzik a kisbíró száján s aztán a hernyók folytonos szaporodásán, a lombtalanul meredező agyonsült fákon látjuk meg, hogy valóban a pusztaságba hangzott el. Nem gondol arra senki, legkevésbé maga a nép, mely már nagyon jól tudja, hogy az praxisban mit jelent az a „szigoruan meghagyatik,” meg a „legszigorubban megfenyítettik.”

A gyerekek, sőt professzionátus madarászok csak tovább szedegetik a fészkekből a tojásokat, rabolják ki a keservesen siránkozó szárnyas szülők meleg tollalól a piczi fiókokat, lepik meg álmukban magukat az öreg füttyösöket, csalják törbe mindenféle fufanggal. A több milliárdnyi hernyó had pedig vigan dúskál az erdőkben, a ligetekben, onnét átnéz a gyümölcsösökbe — s nincs az a megfeszített embererő, mely ezzel az undok ellenséggel megmérkőzhetnék.

Itt nem elég közigazgatási intézkedés,

mint a hogy még sok másban is a lelki vezetők együttműködésére van égető szükség. Ennek a hiányát pedig még mindig nagyon is érezzük.

A lelkészek és tanítók hivatása kibővíteni a hivatalos formában irt rendeletet, annak szüszavú megokolását megtoldani száz másikkal, miket az életből lehet meríteni. Aztán nem egyszer megtenni, hanem lépten-nyomon kell ezt hangoztatni. A lelkész a szószéken mindjárt a rendelet kihirdetése után említse föl újból a rendeletet, hogy legalább még azon a héten feledésbe ne menjen; a tanító az iskolában kedveltesse meg azt az eszmét, hogy nemcsak a madarak pusztításáról szokjanak le a gyermekek, hogy azok védelmére, sőt azok szaporítására törekedjenek.

Ha folytonos a szó, folytonos az intés, a buzdítás, akkor annak lassan, de biztosan fogantja is lesz. Okos, szelid szóval többet elér a lelkész s a tanító, mint akármilyen rendeletnek hivatalos „tatik-tetik”-je, aminek ellenszegülni a durvalelkű munkásnép erénynek tartja.

Kegyelmet kérek a szőlőtőkéknek.

Ki a szőlőtőkét megbecsüli, magát becsüli meg.

Azt szokták mondani: a szerencsétlenség nem jár egyedül. Nem tudom más esetben így van-e, de szőlőinknek a szerencsétlenségéből nagyon is kijut. Megkísérlem — bár vazlatosan — leírni, hogy mi minden éri a szerencsétlen szőlőtőkét.

1887 ben futó tűzként futotta át a várost, szőlősgazdáink nagy rémületére azon hir, hogy

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Hogyan gyógyultam meg.

Elrontottam a gyomromat. Az elrontott gyomor pedig rendesen idegessé, kedvetlenné teszi az embert, s ha ez véletlenségből tárczairó, rossz tárczacikket ír, és ez esetleg veszedelmes dolog lehet. Megkérdeztem egyik barátomat, ki homoeopatha volt. Ez egy üvegsét nyomott kezembe, mely telt volt apró golyócskakkal, biztatóan mosolygott és mondá:

— Ez elfujja minden bajodat.

Egy másik barátomat is megkérdeztem, a ki tanár volt. Ez fanatikus kedvelője volt az egészségtannak. Ha követni akartam volna utmutatásait, akkor kénytelen lettem volna magamnak egy külön házat építeni, mely a higiena kívánalmainak mindenben megfelel, kényszerítve lettem volna külön szabót és cipészt nevelni és szakácsnémuak a vegytanból külön előadásokat tartani. A napnak egy negyed részét mosakodással és fürdőzéssel, egy negyedét tornászással, egy negyedét sétálással, egy negyedét a tudós tanár népszerű egészségtanának tanulmányozásával kellett volna töltenem és így egész életem

nem állott volna egyébből, mint fásasztó munkából egészségem érdekében. Igen, végre tán komolyan belebetegedtem volna a fásasztó munkába, melyet egészségem érdekében követtem volna el.

Ezt elbeszéltem egyik kollegámnak, ki a következő tanácsot adta:

— Igyék ön naponkint egy pár pohár aludt tejet. Ennél nincs jobb orvossága az elromlott gyomornak. Ez még a legmakacsabb hurutot is meggyógyítja.

— Lári-fári — vélekedék a másik kollegám, ki eközben hozzánk érkezett. — Én egy félévnel tovább szenvedtem gyomorhurutban, és most oly egészséges vagyok, mint a makk. S mi segített rajtam? a pilseni sör, becsületemre nem más, mint a pilseni sör. És kinek csak ajánlottam, mindenki meggyógyult. Tegyen ön is úgy, mint én, igyék minden délelőtt három pohár pilsent, és nem fog gyomrára ismerni.

Ebéd közben elbeszéltem nőmnek barátaim véleményeit. Ő azonban komolyan rázta fejét és határozott hangon mondá:

— Férjecském, mindez nem ér semmit, egyedül a hideg víz az, a mi rajtad segít.

— Ugy? honnét tudod te azt? — kérdém.

— Halászné asszony volt ma nálam és

sokáig beszélgettünk gyomor bajodról. Csakis hideg víz használ, mondá — ő már megpróbálta. A hideg víz mindig használ, ez meggyógyítja a gyomrot, az idegeket, a fejet, ez mindent kigyógyít. Fürdés, frutirozás, pokróczba göngyölítés dörzsölés, aztán a Priznitz-féle borogatás, lásd kedves édes férjecském, ez neked bizonyára használna, és különben is ártani sem fog.

Gondolkodva néztem ki az ablakon. Tehát valami hidegvíz-gyógyintézetbe kell meunem.

— Igen, férjecském, ezt meg kell tenned.

— Miért is ne! — dörgött közbe e perczen egy nyers hang. Gyuri bácsi volt, ki ép belépett és midőn megfordultunk, ép kabátja ujját gyűrű föl. Igen izgatottnak látszott és oly hevesen tartott felém, hogy ijedten hátráltam.

— Mi bajod, bácsikám? — kérdém, mi alatt nőm jelentőségteljesen a homlokára mutatott.

— Mi a bajom? Ostobaságot akartok elkövetni. Hidegvíz — no az kelle csak! Az egyedüli, ami segít, a massage. Hol a bajod, jöjj ide, majd meggyurlak.

— Kedves bácsi, neked bizonyára igazad van. De tán jó lenne, ha gyurással még egy keveset várnánk! Nagy fáradsággal sikerült a fanatikus embert meggyugtatnom, megigérvén, hogy holnap reggel megengedem magamat gyu-

phylloxera van a pécsi szőlőhatárban; alig hogy fölkeltek a védelemre, már 1889-ben a peronospora viticola nevű penész pusztította a szőlőleveleket, mely a múlt évben pihent, minthogy a nagy szárazságban ez nem szaporodik, mivel neki nedvesség és melegség kell. — Az idén nem kaptunk amerikai szőlővesszőt, mert a Black-rot nevű levél- és fűrt-penész már pusztít Európában több helyen, s nehogy ezt is behurcoljuk, azért egy évig most késnünk kell, míg kipuhatólják, hogy Franciaországban hol nem pusztít, s majd onnan rendelnek vesszőt jövőre, ha szükséges lesz. Ez még mind nem elég, mert a szőlő gyökerein élő dematophora necatrix is pusztít már a szomszéd községekben, melynek ma ellenszerét nem is ismerjük.

E négy ellensége közül a szőlőtökének eddig egy sem volt itt, most már három itt van; a negyediktől (Black-rot) is alaposan féltünk. De mindeniknél régebbi ellensége a tökének az a sok gyomláló asszony, kiket itt ablakom alatt latok estéknél teljes megelégedéssel haza térni, mert ha magának nincs tehene, ökre, úgy a szomszédné ad valamit a nagy fehér lepedőbe kötött szőlőhajtásért.

Egy kérdést teszek föl. Ugyan miért gyűlöljük az Isten teremtményei közül a hernyót, a cserebogarat? Nekem úgy tűnik föl, mintha irigyelnék ezen élősdiéktől, hogy minket megelőznek a növények zöld részeinek lefosztogatásában, mert tényleg mást nem tesznek, mint a leveleket leeszik, mivel táplálkozni azoknak is kell, s mégis panaszt panasz után hallunk, hogy mily csapás a cserebogár, a sokféle hernyó! Ezen panaszokból itélve meg kell győződnöm arról, hogy e bogarak kárt tesznek, mert a gyümölcsfa sokszor kiszárad, máskor egy-két évig nem tud termést hozni, ha a hernyók leeszik a leveleit. Ha egy fának 10.000 leveléből 1000-et leesznek, akkor egy tized rész a kár. Tudtommal a növényországba tartozik a szőlőtöke is, melynek ha 100 levele van s azok közül 10-et letépünk, akkor egy tized rész a kár. Azt hiszem egyenlő dolog, ha a hernyó leeszi, vagy ha a mi gyomlálóink letépik egy tized részét. (?) Ritka eset, ha 10 hajtásból 5-öt hagynak meg és ez évről-évre így megy; tehát ez egy örökös hernyó vagy cserebogár pusztítás.

Hogy minő következményei vannak a zöldhajtások és a levelek letépésének, vegyük kissé sorrendbe.

1. A gyomlálók azon hajtást tépik le rendszeren, melyen termés nincs. Az idén nem sok termés van, tehát sok hajtást tépnek le; pedig ep azért nincs termésünk ez évben is, mert 2 év előtt a peronospora, múlt évben a szárazság kizozta a tökét csekély levélzetével, a száraz talajból pedig gyökérzetével tartalékanyagot nem

tudott gyűjteni, s most a gyomláló asszonyok a tápanyagot földolgozó zöldrészeket letépik, hogy újra sanyaru helyzetbe jusson a töke, mert az a szent meggyőződés vezeti a mi munkásainkat, hogy a levélzet és a sok hajtás elszívja a tökétől az erőt. Ezt kiirtani a nép hitéből nem lehet, s intelligens szőlőbirtokosaink is reá hagyják, pedig a gyökér a nyers tápanyagokat gyűjtő gazda, a levélzet és zöldrészek a gazdaasszony, a fűrt a gyermek szerepét tölti be, s most ha az anya (zöldrészek) letépetnek, mégis rendes háztartást követelünk a tökétől.

2. Eltekintve a rablástól, e fosztogatástól, ráadásul megölik a töke egyik oldalát, mert a melyik felén termés nincs, ott a hajtások letéretnek, ezen oldalán beszárad a töke feje, a nyaka, sőt a gyökerek is elhalnak ezen az oldalon. Ezért van nálunk, sőt országaszerte, 6—8—10.000 töke között k. holdanként 3—4—5 ezer töke félfelű, melyek tehát csak féltökék, így csak felét teremhetik a rendes mennyiségnek, sőt nem is felét, mert egy féltöke, mint beteg nem is nevelheti meg rendszeren a hozott termést. Ha tehát a mi szokásos szőlőgyomlálásunk jó lenne, úgy tövös lenne, ha minden évben a cserebogár, a hernyó a gyümölcsfák leveleinek fele részét leenné, mert csak úgy lenne jó termés gyümölcsben.

3. A pécsiek csak pécsi munkásokat szeretnek, mert ezek igen gondosan összeszedik a letépett zöldhajtásokat mind s el is viszik haza, a helyett, hogy a szőlőaljánban egy erre a célra ásott gödörbe gyűjtenék össze, hol kevés trágyával, fahamuval, földdel és az érett venyegével, melyet baltával össze kellene szecskázni, egybekeverve összegyűjtenék és komposztot csinálnának.

Ezek után ajánlom, hogy kegyelmezzenek a tökének, a töke zöld részének, mert elég baj érte és éri a nélkül is a nyomorult tökéket, még a siralomházban levő gonoszoknak is ételt, italt adnak, mi pedig az amugy is halálra ítélt tökéinket megtépjük, megfosztjuk zöld — azaz tápot földolgozó — részektől, s mégis panaszolunk a cserebogárra, a hernyóra, holott a mi gyomlálóink minden évben több kárt tesznek amazoknál.

A töke fején kereken, ha van termés, ha nincs a hajtáson, mégis meg kell hagyni a hajtásokból 6—8—10-et, mert annál erősebb lesz a töke, annál több tartalékanyag lesz jövőre összegyűjtve, miből még jövőre termést remélhetünk. A sok zöld rész árnyékolja be a fűrtöket és védi a nap hevétől, az esetleges jégveréstől, s majd augusztus hóban lehet a hegyét levagdálni, hogy a nap sugár a földet fölmelegítse és ez által a melegben a jól kifejlett szőlőfűrtök bogói jól megérhessenek.

Pécs 1891. május hó.

Dezső Miklós.

HIREK.

— **(Jön a király.)** A királylátogatás programja még eddig részletesen nincs megállapítva, mert az erre alakult bizottság csak a jövő héten ül össze; de az eddigi törekvések után valószínűleg a következő lesz: A király június 21 én reggel 7 órakor érkezik meg Pécsre. A fogadtatás után, mely egy órát vesz igénybe, a király 9-ig pihen, akkor a város, a megye s a különböző vendégmunicipiumok és egyéb testületek küldöttjeit fogadja, a mi 11-ig eltart. Ekkor rövid misét hallgat a király a székesegyházban, s utána dejeuner. Délután 3 órakor behatóan megtekinti a király a székesegyházat s öt óra tájban elmegy a Tettyén rendezendő népünnepélyre, a hol a nép ökörsütés után megvendégtetik. Ugyanitt mutatják be öfölségének a baranyai népviseleteket, a miért is a különböző vidékekről, az ottani viselet szeriut öltözött csoportokat rendelnek be. Este fáklyásmenet és kivilágítás, melyet a király kocsin megtekint. Másnap délelőtt a főméltóságokat fogadja a fölség s megtekinti azon közintézeteket, melyeket 10 év előtt nem látogatott meg. Délutánra még nincs terv. Este 5 órakor pedig a király külön vonatra ül s Fiumébe utazik.

— **(A vízvezeték ügye)** végre valahára annyira jutott, hogy a belügyminiszterium a Zellerinnel kötött szerződést is jóváhagyta. De azért ne higyjük, hogy a munkálatokat valami nagy gyorsasággal megkezdik, mert ez nálunk nem szokás.

— **(Piros pünkösöd.)** Beköszöntött, de nem mint vártuk: mosolygó derült éggel, ragyogó napsugárral, hanem — az újrúhas publikum nagy faldalmára — erős, szeles idővel. Szombaton délután hirtelen megváltozott az idő; az ég szürke felhőköppönyeget vett magára, hogy ne lássa azokat a gomolygó porfellegeket, miket Pécs utcáin végig hömpölygetett a szél. Vasárnap hajnalban aztán esni kezdett s esett délutánig, mikor kissé kiderült. De a hideg azért tovább tartott, sőt a hétfői derült napon is foga volt az időnek, mintha a tagyos szentek jónak látták volna utólagos látogatást tenni. A vasárnapi nagymisé a püspök tartotta d. e. 9 órakor a Lyceumtemplomban. A székesegyházi gyermekkar Mitterer egy gregoriáni miséjét énekelte, nem nagy épülésére az ájtatoskodóknak. A pécsi közönségnek, melynek hallóérzékét, izlését elkényeztette az eddigi kitűnő székesegyházi zene és ének, sehogyszem akar tetszeni e primitív gyermekrikácsolás, mely az ájtatosságot nemcsak hogy nem emeli, hanem még ellenszenvet, kellemetlen érzést kelt

ratni. Sokáig kellett aztán még hallgatnunk elbeszélését a massaga-gyógymód csodás eredményéről, míg egészen lecsillapodott.

Midőn a bácsi másnap a gyurásra megjelent, én már rég a kupéban ültem, egészségem helyreállítása céljából utazásom célja a stájerhoni Radegund volt, és midőn ezt a konduktornak elárultam, átellenesem, — egy hosszú, sovány, halvány arcú férfi beesett szemekkel — elkezdett mosolyogni. Midőn a konduktor a kupéból távozott volt, gúnyosan kérdé?

Hidegvíz — mi?

Nem-et akartam mondani, de még idején meggondolva nőm rendeleteit, „igen“ mondtam. A sovány mosolygott, mintha a világon nem is volna ostobább dolog a hideg víznél. Azután vékony, beteges hangján így szólott hozzám:

Én is megróbáltam mindent. A Schrott-féle kurát Drezdában, hidegvizet Radegundban, a fenyves erdők gyógyító levegőjét használtam Gleichenbergben, ismerem a massage, a villamos gyógy módokat, a homeopathiát, az allopathiát — mind csupa szédelgés. Amint engem most itt lát, tizenöt éven át küzdöttem a kórral. És most? Izmos, erős, csupa élet és egészség vagyok. Tegyen úgy mint én, táplálkozzék növényekkel.

— Ön e szerint vegetarianus?

— Hála Isten, igen. Menüi idő kell még

ahhoz, hogy a világ örültségéből kigyógyuljon! Mindennap dögöt enni, mindennap megmérgezni magamat ezen utálatos hullákkal. Fúj! Nézze ön az ökröket és lovakat, mit esznek ezek? Fűvet és mily egészségek. Nézze meg aztán a mi parasztjainkat! Mennyi húst esz...

Köhögési roham jött reá, és arczán veres foltok jelentek meg.

Ne izgassa fel magát, mondom, majd meg fogom kísérteni.

Önök ezt meg is kell tennie, ha életben akar maradni. Először az orvosok mérgezték meg, aztán minden szédelgéseknek alávettem magamat — haszon nélkül, most kizárólag növényekkel táplálkozom és...

Ismét rájött a köhögés és csak hosszú idő múlva tette utánna:

— **Egészséges vagyok**

Istennek halát adtam, hogy a felvigyázó a a cupé ajtaját kinyitá és öt kibocsátá. Attól tartottam, hogy ott előtem fogja az utolsót köhögni.

Midőn Radegundba érve, utazó bőröndömet felnyitottam, legfőlegül egy nagy dobozt találtam, melyből sajátságos illat aradt felém. Kinyitva a dobozt, nagy csomó pipitértheát találtam benne és egy kis cédulát, melyen e szavak állottak:

Ha téged betegség ér,
Meggyógyít a pipitér.

Ezt a pompás dystichout a mi öreg Babi szakácsnének írta, hogy nekem kedvet csináljon a pipitérthea fogyasztására, meg levén győződve, hogy az nekem használni fog.

És most — a szíven olvasó tán kíváncsi lesz, hogy a sokféle ajánlott orvosság közül melyiknek köszönhetem egészségemet? Mert hát ismét egészséges vagyok, mint a makk, oly egészséges, hogy gyomor vagy idegbajról még csak fogalommal sem bírok többé, olyan egészséges a professor minden egészségtani tudománya sem tehetett volna. S mily boldogok lettek általam mindannyian! A kollegák persze most naponkint vitatkoznak egymással, mert biztosítom őket, hogy egészségem visszanyerhetése céljából délelőtt pilseni sört, délután pedig aludtejet ittam. A homeopatha egészségemet az ő varázsszerű piruláinak tulajdonítja, Babi a pipitértheára esküszik, Halászné asszony pedig a hideg vízre, Gyuri bácsi pedig azon véleményben van, hogy engem Radegundban egész napon át gyurtak. Most pedig az emberiség hasznára és okulására megmondom, hogy voltaképen mi gyógyított ki engem: Szorgalmasan jártam sétálni, szívtam az erdők és mezők üde levegőjét, ettem, ittam kedvem szerint és aludtam ameddig csak tudtam, a többire nézve pedig azt hiszem, hogy a jó Isten gyógyított meg.

a hallgatóban. Bármily kitűnő s ügybuzgó szakértő legyen az énekhar vezetője, az éneknek ez az erőszakolt iránya téves, fejletlen, s nem tartjuk indokoltnak, hogy az ének- és zeneművészet mai fejlettsége mellett a hallgatók füleit a lomtárból előszedett százados kezdetlegességekkel kinnözzük. — A hétfői főistentisztelet szintén 9 órakor volt a Lyceumtemplomban. Alatta a vegyes kar Seiler egyik miséjét énekelte. A délutáni szép idő sokakat kicsalt a szabadba, jól lehet a nagyobb kirándulásoktól óva intettek az égen néha-néha föltűnődező felhők, melyek azonban beérték a pusztát fenyegetéssel.

— **(Vizsgálatok a főgimnáziumban.)** A főgimnázium 8. osztálybeli tanulói már letették az osztályvizsgálatokat, még pedig sikeresen, mert egy sem bukott el közülük. Tegnap kezdődtek meg az érettségi írásbeli dolgozatok, melyek az egész hét folyamán át fognak tartani. A szóbeli vizsgálatok napjait még eddig nem tudják egész bizonyosan.

— **(Püspöki körlevél.)** Megyés püspökünk körlevelet intézett az esperes-kertületi tanfőlügyelőkhez, a melyben meghagyja, hogy a pécsmegyei kath. tanítók a jelen évre tervezett kath. tanítói nagygyűlésen hivatalosan részt ne vegyenek, minthogy a kath. tanítók első országos nagygyűlésének megvalósítására szentelt buzgó törekvéseknek nem sikerült ez idő szerint nemcsak az illetékes egyházmegyei főtanhatóságok jó részének, de még kiválóbb tanügyi szaktekintélyeinknek sem osztatlan bizalmát kivívni. A kerületi tanfőlügyelőkhez intézett püspöki körlevél azonban meghagyja, hogy a nagygyűlés üdvös eszméje iránt máris fölkellett érdeklődés folytonos éberségben tartassék és egyúttal fokoztassék is.

— **(Az eperfa ellensége)** maga az ember, a ki pedig, ha munkaszerető volna, kenyéradójának tekinthető az eperfát. A múlt hét egyik éjjelén valami ember alaku vadállat a mohácsi vámtól a szőlőkig vonuló úton hetvennyolcz szederfacsemétét vágott ki baltával. A csendőrség nyomozza a tettest, de még eredmény nélkül. Papok, tanítók — ez megint nektek szól!

— **(Menetrend változás.)** A mohácsi-pécsi és pécs-barcsi vasutak üzemeltetése a napokban bocsátotta közre az új menetrendet, mely f. é. június hó 1-én lép életbe. E menetrend szerint a változás igen kevés lesz a mostanihoz képest. Az 1. számú vegyesvonat, mely ezután is 5 óra 44 perczkor d. u. érkezik Mohácsról Pécsre, 5 perczcel korábban fog innét elindulni, mint eddig, vagyis 6 óra 9 perczkor, s viszont a Barcsról jövő 2. számú vegyesvonat 5 perczcel korábban fog érkezni Pécsre, vagyis 7 óra 20 perczkor este; az elindulási idő marad a régi, vagyis 7 óra 45 percz este. A 3. számú vegyesvonat, mely reggel 8 óra 12 perczkor érkezik Pécsre, egyenes összeköttetésben lesz a Serajevóból jövő vonattal, a honnét előttevaló nap déli 12 óra 20 perczkor lesz az elindulás, s viszont a Pécsről este 7 óra 45 perczkor induló 2. számú vegyesvonat csatlakozik a másnap d. u. 4 óra 07 perczkor Serajevóba érkező vonathoz. A jelenleg közlekedő vonatokon kívül még délután 2 óra 55 perczkor fog a személyszállítással összekötött 55. számú tehervonat Pécsről Mohácsra indulni, hová 5 óra 49 perczkor érkezik, csatlakozva az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő postahajóhoz.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter Fekete Gyula dárdai albirót a békésgyulai kir. járásbíróvá nevezte ki.

— **(A por)** valóságos diadalünnepét ülte a szombati napon városunkban; mint nagy barátja az egyenlőségnek, megszüntetett minden különbséget a macadam és aszfalt között; a kockakövekkel kirakott utcákon csak ép úgy vette el a járókelők látási képességét, mint az országúton; macadamirozva volt e napon az egész levegő föl a háztetőkig és azokon is fölül. Képzhetők, mennyire repesett szívük örömmükben a macadam-ímádóknak! Hanem aztán úgy látszik mégis csak azokra hallgatott az ég, (nem is a városi hatóság,) akik jobban szeretik az lde levegőt a porszemekkel telített légvegyületnél, s másnap aztán megeredt az egek csatornája, hogy pótolja azt a csatornázást, a minek segítségével földi erővel is lehetséges a poratomok megszárnaltalanítása. Különben azt is megengedjük, hogy ez hivatalos eső volt — a

mennyiben lehetséges, hogy a hivatalos közegek könyörögték le az esőt önmunkájuk megkímélése végett. Ha ez így van, akkor csak arra bátorzkodnék kérni az illetékes hatóságot, hogy ama bizonyos könyörgéseket máskor valamivel előbb méltóztassék elmondani.

— **(Hymen.)** Bodó Aladár dr pécsi ügyvéd kedden reggel 6 órakor vezette oltárhoz Eizer Janka kisasszonyt, Eizer János pécsi kereskedő leányát.

— **(Holdfogyatkozás.)** Megint lesz valami nevezetes az égboltozaton, még pedig ezúttal olyan, a minőt szabad szemmel is láthatni. A kalendárium szombatira, e hó 23-ára, teljes holdfogyatkozást jelez. Nálunk azonban csak részlegesnek fog látszani s a teljes fogyatkozás csak a Nagy-Oceán nyugati részein, Ausztráliában és Ázsiában lesz látható. Nálunk a fogyatkozás este 5 óra és 46 perczkor kezdődik, de ekkor még a nap erős világa mellett nem lesz látható. Teljesen 6 óra 55 pkor sötétedik el a hold s 9 óra 23 perczkor világít előbbi pompájában.

— **(Halálozás.)** A pécsi Szász-családnak ismét halottja van. Alig néhány hete, hogy az egyik nagy reményekre jogosított ifju sarj, ki a tengerészeti iskolának volt kiváló tehetségtű növendéke, rövid betegség után elhunyt, most ismét arról veszünk gyászjelentést, hogy Szász Gyula dr., Szász Gyula miniszteri titkár s pécsi kataszteri főlügyelő idősb fia Kolozsvárott, egy heti betegeskedés után, elhunyt. Ifj. Szász Gyula a kolozsvári zszurnalizta-világnak s a fiatal magyar novellisták gárdájának tehetséges munkása volt. — Özv. Tóth Józsefné, született Heckmann Anna e hó 17 én, 75 éves korában elhunyt Pécsen. (Petrezselyem-u. 31. sz.) — Kremling Károlyné, Kremlig kárpitos neje, e hó 16 án 53 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Dr. Lechner János)** apátkanonok és egyházmegyei tanfőlügyelő az 1891-diki évre a kath. tanítóknak a következő két tételt tűzte ki megfejtés végett: 1. „Hogyan tanítassék a magyar nyelv a német vagy horvát ajkú népiskolában, hogy az a gyakorlati életben gyökeret verve, a német és horvát nép között eredményessé váljék?” 2. „Készíttessék egy mintalecke a fatenyésztés és méhészet köréből.”

— **(Az új zirczi apát.)** Vajda Ödön, a most kinevezett zirczi apát Kaposvárott született 1834-ben; ugyanott és Pécsen végigjárva a gimnáziumi osztályokat, 1852-ben belépett a ciszterci rendbe s mint ennek növendéke elvégezvén a theologiai és egyéb tanulmányokat, 1856-ban az egeri főgimnáziumhoz került professzornak. Tanári működésének sulypontja azonban Székesfehérvárra esik, hol tíz éven keresztül, 1868. végeig működött. Mindig a görög nyelvet s a történetet tanította. A görög nyelv az ő vezetése mellett valóságos ambíciójává vált tanítványainak, kik rendszeren jobban tudtak görögül, mint latinul. A históriát mindig szónoki pose-ban állva magyarázta, lelkesen és lelkesítve; különösen a hazai történelmet, melyben hazafias lelkesedéssel tárta föl a hatvanas évek hivatalos iskolakönyveivel szemben az igazságot. Mint tanár az iskolában roppant szigorú és komoly volt; az iskolán kívül szives és barátságos. A rábizottakkal nemcsak az iskolában, hanem mint nevelő figyelemmel kísérte őket szállásaikon is és nem mult el hét, hogy egyik-másik tanítványát meg ne látogatta volna. Diákjai valósággal bálványozták őt; féltek tőle, de szerették is. 1868-ban a ciszterci rendnek akkori apátja a gazdaság terére szólította Vajdát. Huszonhárom évig működött, mint jószágkormányzó, a harminczkét-ezer katasztrális holdat kitevő előszállási uradalomban. E nagy birtokot huszonhárom év alatt a modern gazdalkodás okserű alkalmazásával valóságos mintagazdasággá alakította át. Nem szivesen vált meg huszonhárom éves munkásságának körétől és csakis rendtársainak sürgető kérésére fogadta el az apáti helyre való első jelöltséget. Az új zirczi apát 57 éves erőteljes és munkabíró ember, a ki a hazafias ciszterci rendet bizonynyal a hazai tanügyi javára fogja kormányozni.

— **(Mi volt az ajánlott levélben?)** A bünt még a tyúk is kikaparja. A minap egy

ismeretlen egyén Villányon föl adott egy Eszéken lakó nő nevére címzett ajánlott levelet. A levél megérkezett Eszékre; de a nő nem fogadta el, mert az írást nem ismerte meg s azt hitte, hogy valami szerelmes levél, ő pedig már hitese felesége egy Bécsben működő irnoknak. Az el nem fogadott levél visszakerült Villányra. Utközben azonban az a baj esett meg vele, hogy a boríték megrongyolódott, s az így támadt nyíláson át a villányi postamester észre vette, hogy a levélben pénz is van. Ez a szabályok szerint tilos s azért jelentést tett a pécsi postaigazgatóságnak. Az igazgatóság kiküldöttje fölbontotta a levelet s úgy találta, hogy abban 700 forint van, még pedig — a levél tanúsága szerint — olyan pénz, mely valami elikkasztott 1800 forintnyi összegnek egy részét teszi s melyet a címzettnek Bécsben irnokoskodó férje küldött a nejeének. Az asszony később vagy jobban meg gondolta a dolgot, vagy mert talán férje egyenesen Bécsből kérdezősködött a levél után, elment Villányra, hogy a levelet átvegye; de már késő volt. A levél, mint bűnjel, átvándorolt a dárdai járásbíróshoz, a hol megindították a bűnügyi vizsgálatot.

MŰVÉSZET IRODALOM.

Szinészet.

Huszárszerelem. Virágfakadás.

Muray Károly, a „Mátyás Diák“ élelzap szerkesztője s a „Pesti Hirlap“ belső munkatársa specialista a szerelem megrajzolásában. Tárcaí közlül azok a legsikerültebbek, melyekben valami napsugaras, rózsapattanásos boldog, vagy holdvilágos, fülemilefüttyös epedő szerelmet fest le. Pénteken két efféle aprósága került egyszerre színiú azok közül, melyeket dialógokban irt meg, a színpad számára adott ki. Mert nem is vigjátékok azok, hanem párbeszédés tárcaí, melyeken végtelen báj, kedvesség és derű ümlik el, s a mit a mulatságos fordulatok még tetéznék. A Virágfakadás korábbi munkája Muraynak, ki ezzel is tünt föl mint vigjátékíró. A Huszárszerelem az ősszel került színiú a nemzeti színházban. Nálunk mindkét apróságot pénteken adták először — sajna ritka soru közönség előtt. Az előadók mindegyikének föltétlen dicsérettel adózunk. A Huszárszerelem-ben Angyal Ilka, Pethes, Szilágyi Vilmos, P. Szép Olga, Sárdy, Szilágyi Berta, Somogyi, Dálnoki, Dezséri és Polgár excelláltak jó összejátékukkal; a Virágfakadás-ban pedig Dezséri, Szilágyi V., P. Szép Olga és Bodroghyné mulattatták a közönséget.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Becses lapja mult számában megjelent és több (?) asztalos mester által ellenem intézett támadásra egyedüli megjegyzésem, hogy nem tekintem azt egyébnek mint a tehetetlenség szülte vak düh kifakadásának, mely minden eszközt megragad, hogy ellenem eddig alattomban, most meg a nyilvánosságban, a névtelenség köpenyében burkolva; áskálódjék.

Bizonyíja állításomat ama tény, hogy jelentésem azon részét, melyben a helyi asztalosok ténykedését az épület-asztalosag terén elismerőleg kiemeltem, tökéletesen mellőzök, a többire nézve pedig, rossz akaratú elferdítésekkel nem átalják körükbe azon iparosokat vonni, a kik ellen más körülmények közt éppen ők legjobban agyarkodnak.

Jelentésemben megmondtam, hogy „az épület-asztalos mesterség a helyi szükségletet tökéletesen fedezi, sőt még a szomszéd megyékbe is szállítatik épület-asztalos munka.“ Pedig nem mind az én készítményem, s igen sok ház épül Pécsen is és végeztetik nélkülem. Ugy hiszem, hogy ez elég önzetlen kijelentés.

Köztudomásu dolog, hogy a helybeli asztalosok tulnyomó része fűkep és első sorban épület-asztalos munkával foglalkozik s csak ily munka híján készít bútort.

Jelentésemben határozottan megmondtam, hogy csak 1—2 kisebb üzletben készíttetik kizárólagosan bútort, mi alatt nem lehet tehát ama 4—10 segéddel dolgozó iparosokat érteni, kiknek száma Pécsen 25—30-ra tehető, s kik

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

minden módon igyekeznek, dacára a nyomott áraknak, inkább épület s más idevágó munkát elvállalni, mint a háladatlan butorkészítéssel foglalkozni. Ebbeli termelésük oly csekély, hogy az elbírálás alá nem eshetik.

A mi a kisipar jelentőségét illeti, senki sem méltányolja azt jobban, mint én s elismerem annak nagy horderejű jelentőségét a nagyiparra. Mindazonáltal szomorú tapasztalatból kell kijelentnem, hogy a kisipar által a nagyobb műhelynek jelenleg szolgáltatott munkaerő egyáltalán nem olyan, hogy avval a kisipar dicsekedhetnék. Saját tanítványaimon kívül alig van 2 segédem, a ki pécsi tanítvány.

Inasaim nincsenek, az igaz, mert a tanuló iparost is jobban becsülöm, semhogy inaskodják. Hanem igenis vannak tanonczaím, a kik a mesterségben s kizárólag csakis abban tanítatnak és foglalkoztatnak, még pedig nem pénzért, hanem tőlem rendes fizetést is kapnak. Nem használom őket sem huzavonára sem gyermek-tartásra és mosogatásra, hanem a műhelyben mesterségben való komoly foglalatosságra.

A mi az anyag beszerzését illeti, tudom, hogy a „Több“ (?) asztalos mester közül bizonyára akadna egyik-másik, a ki — ha üzletben megfelelő fakészlettel rendelkezhetnék és az anyagot földolgozás előtt éveken át tartogatná, azon esetre ha valamely kontár konkurrens, kinek egy szál deszkája készletben nincsen, mellét verve azt mondaná a rendelők: „az én anyagom is olyan mint A. Y. é mert én is ott veszem a hol ő“ bizonyosan azt mondaná: ez aztán igazi és még hozzá vakmerő pöffeszkedés. Mert, hogy valaki tőkét fektet fába s szárítja a jövő munkákra, bizonyosan jobb anyaggal rendelkezik mint az, aki a munkára kapott előlegből veszi a fát, ha mindjárt ugyanazon kereskedőtől, mint a másik. Vagy talán mindegy az, ha valaki vesz munkájára egy 50 kros zárat, a másik ugyanily munkára egy 12 krosat, bár a beszerzési forrás ugyanaz? Kár ily nevetséges dicsekvéssel ellőállani, mert az nem bizonyít semmit; nem akarom annak helytelenségét tovább fejtegetni, nehogy az olcsó reklám-csinálás vadját magamra vonjam.

Végül pedig kijelentem, hogy ominosus jelentésben kifogásolt megjegyzést nem is annyira magam kezdeményezéséből, mint inkább több asztalosiparos figyelmeztetésére tettem s nem is visketeg vagy önző szándék vezérelt jelentésem megírásánál, hanem egyedül a kamara bizalmas írásbeli fölhívására s a titkár úr többszöri szóbeli megkeresésére irtam meg azt.

Ezzel úgy hiszem megfeleltem jelentésem rosszakaratu és korlátolt fölfogást tanusító meghurczoltatásának s kijelentem, hogy bármit is írjon azon több (?) elmaradt asztalosmester, minden további esetleges hírlapi kifakadásra nem fogok mással felelni, mint néma megvetéssel.

Tisztességes és komolyan számba eső pályatársaim pedig meg lehetnek győződve, hogy senki sem írta volna meg szivesebben mint én, hogy „a pécsi bútortipar oly fokon áll, hogy a helyi szükségletet tökéletesen fedezi s készítményeinek solidsága, izlésessége és olcsósága által oly hírnévre jutott, hogy már jelentékeny kivitelű cikket képez.“

Pécs, 1891. május hó 18-án.

Hoffmann Lajos,
a Hoffmann Károly cég tulajdonosa.

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

A vegyészeti ipar a pécsi kir. kamara kerületében gyéren van képviselve és ezen iparból egyetlen egy nagyobb vállalatunk nincs; pedig a vegyészeti ipar több ágának itten való meghonosítására igen kedvezők a feltételek.

A vegyészeti iparral foglalkozott tavaly a kamara kerületében egy enyvfőző, 1 fénymáz-készítő, 1 keményítőkészítő, 78 olajmalomtulajdonos és 22 szappanos.

Az olajkészítés itt csak kisiparilag, részint pedig mint mezőgazdasági mellékfoglalkozás üztik. Az olajütődék csekély kivétellel igen kezdetlegesek s csak három van, mely géppel dolgozik. Nyers anyagul leginkább a repcét használják. Lenmagolajat már nem készítenek, részint mert lent a vidéken csak keveset természetnek s mert a hollandi lenmagolajjal bajos a versenyt felvenni. A gépkenéshez szükséges ola-

jat a géptulajdonosok kiválóan osztrák gyáro-soktól szerzik be.

Egy nagyobb olajkészítő telep van Pécsen Jusztuszé, egy Bonyhádon Kohn testvéreké és Sombereken br. Mirbaché.

A közönséges szappanfélékben, különösen a háziszappanban nem lévén valami nagy a verseny, e készítmények elég gyors és jutalmas keletnek örvendenek. A fogyasztás is évről-évre emelkedik. A fagygyugyertya-készítés egyre szük-külő határok közt mozog.

A malomipar ügy az ipartelepek szá-mában mint teljesítő képességében örvendetes haladást mutat. Míg 1882-ben a pécsi kamara területén összesen 54 gőzmalom volt, addig van ma Baranyamegyében 29, Somogy megyében 53, Tolnamegyében 19, összesen tehát 101 gőzma-lom. A vízi és szárazmalmok azonban nem száporodnak. A nagyobb vízi hajtó erővel bíró malmok közt már sok található olyan, mely hengerekkel s egyéb modern készülékekkel van felszerelve.

Az itteni gőzmalom túlnyomóan a kenyér-liszt előállításával foglalkoznak, mely keresettebb és jobban jövedelmez mint a finom liszt. Ex-portra csak a kaposvari gőzmalom dolgozott.

Sütőipar. A pékek — kik 204-en van-nak a kamara területén — a fogyasztásnak a mult évben észlelt jelentékeny csökkenéséről pa-naszkoznak.

Czukorkák gyártása. A kamara területén — Pécsen — van egy jól berendezett czukorkagyár, melynek készítményei úgy ár, mint minőség tekintetében méltán sorakozhatnak a külföldi hasonnemű gyártmányok mellé; és mégis csak nehezen foglalhat itt tért, miért is legin-kább kivitelre dolgozik. Árui Horváth-, Slavon-ország és Boszniában kielégítő keresletnek ör-vendenek.

(Folytatjuk.)

NYILT-TÉR.)*

Dr. WAJDITS ALAJOS

ORVOS

lakik **Plébánia-utcz 6. szám**
alatt.

Irodahelyiség - változtatás.

Van szerencsém t. megbízóimnak b. tudó-mására hozni, miként

ügyvédi irodámat

f. évi május hó 1-én a Nagy-Flórián-utczai 6. sz. házból a

a Széchényitér 13. sz. házba (szemben a kir. táblával)

helyeztem át.

Pécs, 1891. május 1-én.

Dr. Bodó Aladár,

ügyvéd.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ.**
Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

Hirdetések:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
A megye-utcza II. sz. alatt

az I. emeleten elköltözés miatt

több butor eladó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

469. sz.
1890.

Arverési hirdetmény.

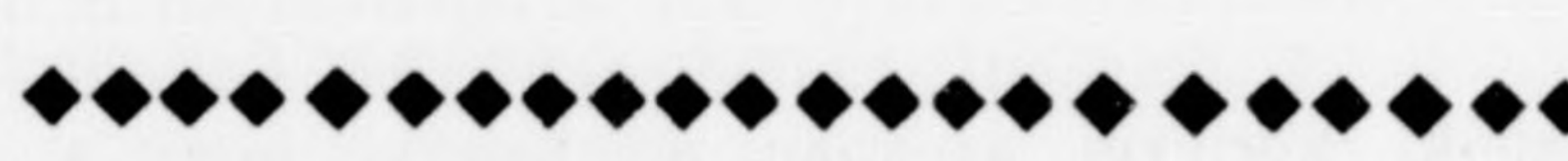
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírótság 6575/90 számú végzése által a pécsi egyes. külv. takarékpénztár végrehajtató javára, Toth Pál és neje pécsi lakosok ellen 150 frt tőke, ennek 1890. év április hó 24. napjától számítandó 6 százalék kamatai és eddig összesen 39 frt 53 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 350 frtra becsült 2 ruganyos kocsiából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 7005/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis **Pécsen siklósi országút 27. sz. alatt** leendő eszközzésére **1891. év május hó 26. napjának délelőtt 11 órája** határidőül kitétik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában, megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1891. évi május hó 25-ik napján.

Vitalyos Imre,
kir. bír. végrehajtó

Eredeti

SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy viz (Nassau), mely elnyálkásodás-, hurut-, rekedtség-, hólyag- és gyomor-bajokban jónak bizonyult.

Tessék határozottan „Eredeti“ Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetával és a dugón „Eredeti“ felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vizszállítás Selters-Weiburgban (Nassau).

1141 sz.
1891.

Arverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbírótság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranya m. gyámpénztára végrehajtónak Golubov Márkó és neje hg.-márok lakos végrehajtást szenvedett elleni 600 frt tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbírótság területén levő Hg.-Márok községben fekvő hg.-márok 29. sz. tlkvben felvett két nyolczad kültelekre 653 frt 20 kr., a hg.-márok 545. tlkvbeni egy nyolczad kültelekre 326 frt 60 kr., a 331. tlkvbeni 28. sz. ház és belsősége 461 frt — a 2-12 és 14. rendsz. 1618., 1609., 1595., 1590., 1579., 1574., 1565., 1567., 1548., 1491., 1464., 1059. hsz. sz. fekvőségekre együtt 428 frtban az árverés ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 17. napján d. e. 10 órakor Hg.-Márok községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 %-át, vagyis 65 frt 32 kr., 32 frt 66 kr., 46 frt 10 kr. és 42 frt 80 kr. készpénzben vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteriumi rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. bírótság mint tlkvi hatóságnál 1891. évi márczius hó 9. napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

Magyar mágnás disz ékszer

és disz kardok, ugy szintén arannyal ki-
himzett lótakaró és disz lószerszám bőse-
ges választékban kapható

Wisinger Mór

ötvös és régiségkereskedésében
Budapest, IV. Hatvani-utca 15. sz.

Legszebb kirándulási hely!

Van szerencsém a n. é. kiránduló kö-
zönséget értesíteni, hogy

Pécs-bányatelepen

az 1000 éves gesztenyefához,

ezimzett **vendéglőmben** és csinosan
berendezett

kerti helyiségemben

naponta **kitünő ételek** és **hamisítat-**
lan italok kaphatók pontos kiszolgálás
mellett.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel

GEBHARDT ISTVÁN,

vendéglős.

Zászlók és czimerek!

házak díszítésére.

O Felsege a király fogadtatása alkalmával!

A zászlók **gyapju szövetből** készül-
nek és rojtokkal vannak ellátva.

Nemzeti-, városi-, megyei vagy tetszés sze-
rinti színekben, **melyek esőben színüket**
megtartják!

	Rúd és lánzsával	a nélkül
50 cm. hosszú 25 cm. széles drbja	— .35	— .28
75 " " 40 " " " "	— .60	— .50
100 " " 50 " " " "	— .80	— .65
150 " " 70 " " " "	1.30	1.—
200 " " 100 " " " "	2.30	2.—
250 " " 100 " " " "	3.25	3.—
300 " " 160 " " " "	5.—	4.50
400 " " 210 " " " "	7.50	7.—
500 " " 260 " " " "	10.—	9.50
600 " " 300 " " " "	12.—	11.—

Czimereket papírra színekben!

80 cm. magas, 50 cm. széles drbja 50 kr.

Monogramok és czimerek, fára vagy vas-
lemeze, olajban festve, tetszés szerinti méretek-
ben megrendelhetők.

Csoportos megrendeléseknél és kereskedők-
nek olcsóbban!

„Családi czimerek 2 frtól feljebb, leírás-
sal együtt.“ „Kamarási és származási tablák
szintén festetnek.“

Engel Dávid

Budapest, VII. Király utca 67. sz.
Heraldikai és Genealogiai intézet.

1186. sz.
ki. 1891.

Siklói járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A leköszönés folytán megürült

Siklós nagyközség orvosi állásnak,

az 1886. évi XXII. t. cz. 68. és következő §-ai alapján 1891. évi június hó 6-án
reggeli 9 órakor Siklós nagyközség házában választás útján leendő betöltésére,
ezennel pályázat nyitattik.

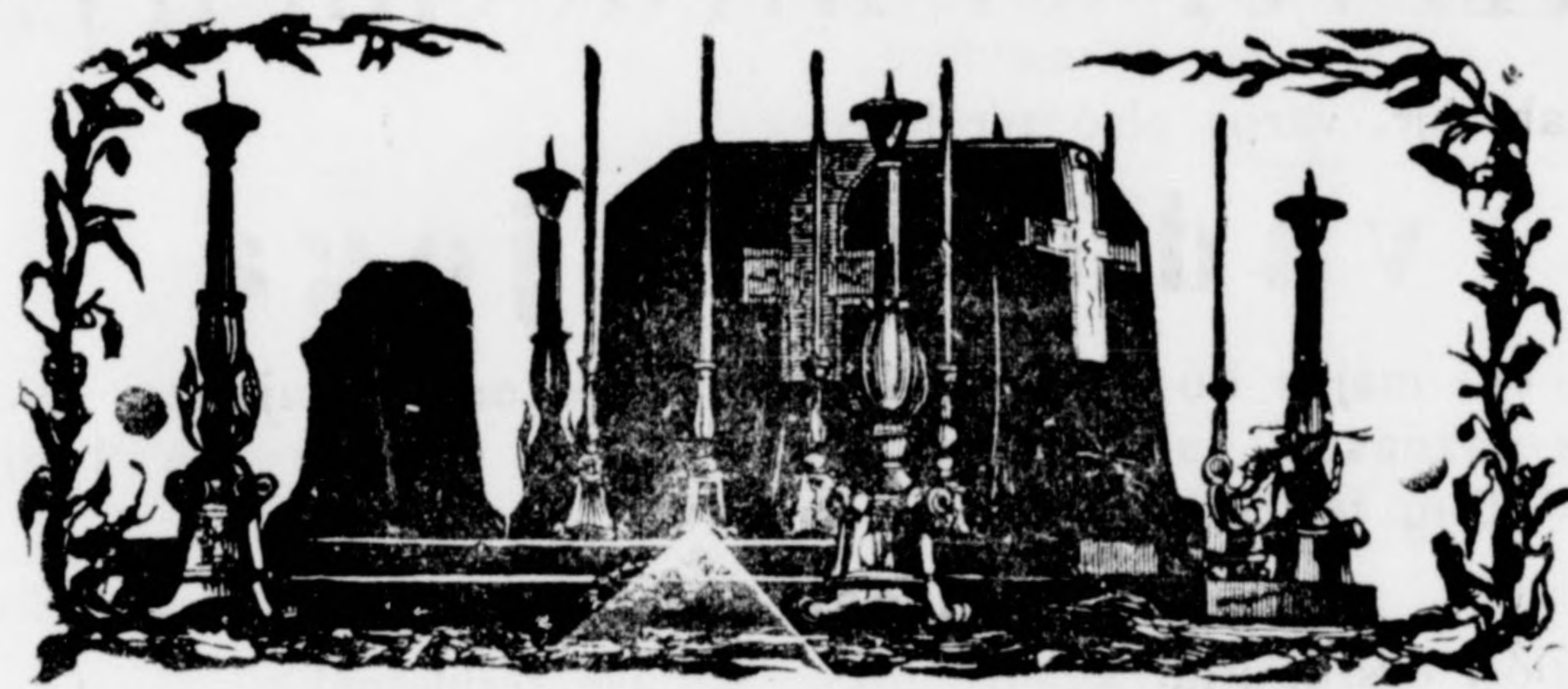
Ezen állomással évi 400 frt fizetés és a községi szabályrendelettel meg-
állapított látogatási díjak élvezése van egybekötve.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint az 1886. évi XIV. t. cz. 43. §-a,
illetve az 1883. évi t. cz. 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi június hó
5-éig alólirottánl annyival is inkább nyujtsák be, mert a netán ezen határidőn túl ér-
kező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Siklós, 1891. évi május 12-én.

Benyovszky Manó,

h. főszolgabíró.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin
a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, —
ugy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — min-
dennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos
rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osz-
tályu temetkezéseket — ugy helyben mint a vidéken

**a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden
temetkezési vállalatnál**

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

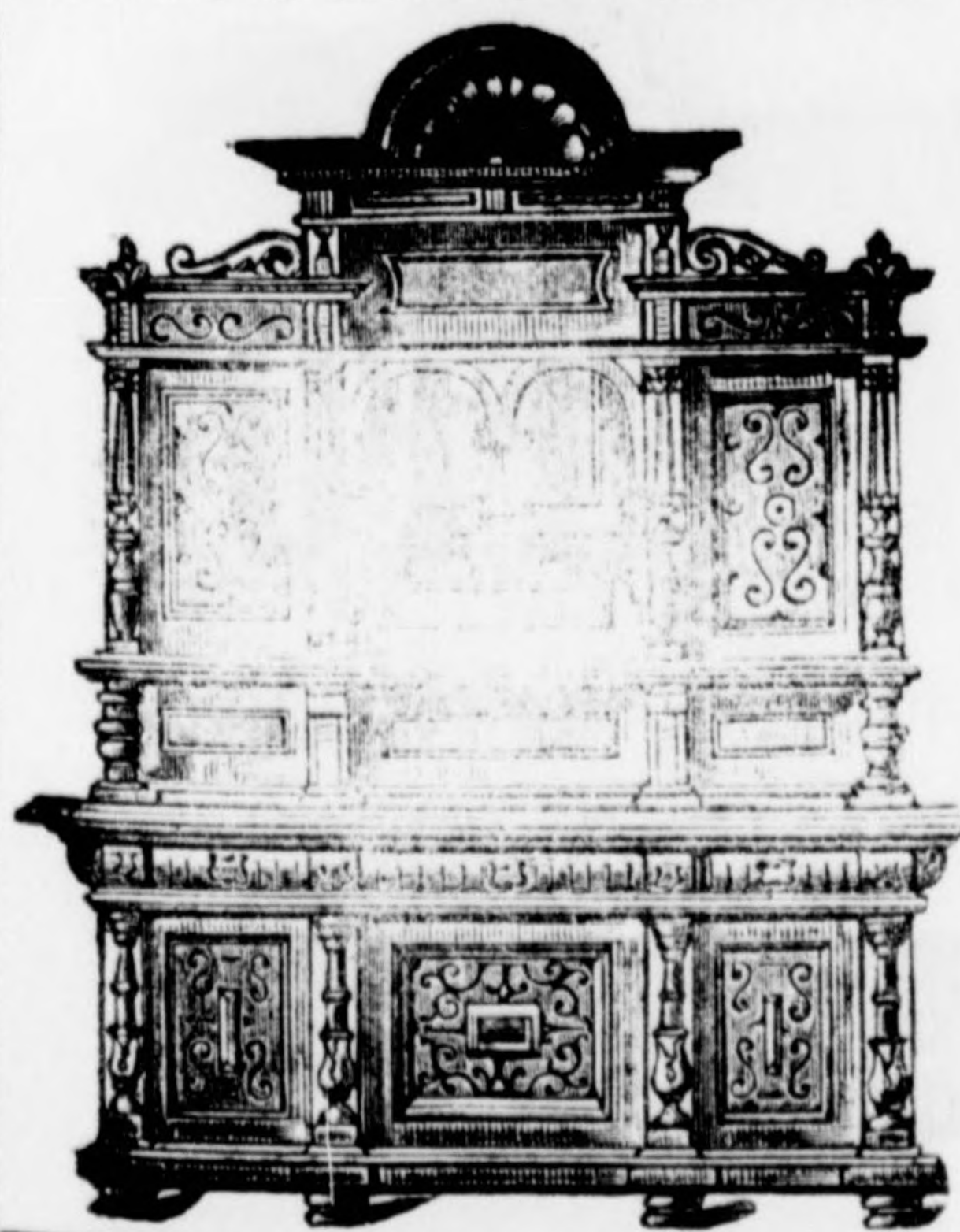
Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Tuma Venczel;

Krisztián József, Schubársky János,

Wranitsch M.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szo-
bák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytar-
tók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan
eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Niederseltersi ásványforrás.

A IX-ik század óta ismert és ósidők óta híres NIEDERSELTESI ásványforrás vize, mely azelőtt a nassau hercegség, most pedig a porosz királyi uradalom tulajdona, ugymint azelőtt most is CSAKIS alólított kútkezelőség által minden hozzátétel nélkül palaczkba és korsókbá töltve, az elterjedt ismertető jellel ellátva kerül szétküldésre.

Töltésre kívülünk senkinek sincs engedélye.

Megrendelésnél tessék határozottan a

NIEDERSELTESI VIZET

megnevezni. Ezen NIEDERSELTESI ásványviz, valamint a porosz királyi uradalmi birtokban lévő többi ásványvizek u. m. az EMSI (Kränche, Kessel és Kaiserbrunnen), FACHINGENI, GEILNAI, WEILBACHI és SCHWALBACHI vizek minden ismert ásványvizkereskedésben és gyógyszerertárban kaphatók és szétküldésük az illető kútkezelőségek, az EHRENBREITENSTEINI királyi ásványvizkereskedésben és gyógyszerertárban kaphatók és szétküldésük az illető kútkezelőségek, az EHRENBREITENSTEINI királyi ásványviz-kezelőség és alólított által történik.

Niederselters, 1891. május havában.

Kir. porosz kútkezelőség.

16091. sz.

1890.

Árverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város alsó területének a

vadászati joga

kétrészben 1891. évi május hó 30-án délelőtt 10 órakor zárt ajánlati árverésen Pécs szab. kir. város gazdasági tanácstermében 1891. évi október hó 1-től 1897. évi szeptember hó 30-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási összeg;

1. A siklósi országúttal keletre fekvő vadász területnél . . . 125 frt.
2. A siklósi országuttól nyugatra 230 frt.

Bánatpénz a kikiáltási összeg 10 százaléka.

Felhívhatnak tehát mindazok, akik a fenti vadász területek bármelyikét haszonbérrelni kívánják, megfelelő bánatpénzzel felmerült zárt ajánlataikat legkésőbb 1891. évi május hó 29-én délelőtti 12 óráig Pécs szab. kir. város polgármesteri hivatalánál nyújtják be, avagy a bánatpénz letéte mellett a fent kitett helyen és időben a szóbeli árverésen vegyenek részt. A részletes feltételek Herbert J. helyettes tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsett, 1891. május hó 12-én.

Pécs szab. kir. város Tanácsa

A siklósi uradalomban bérbeadó 10, vagy 15 évre a

„Sári puszta.”

Területe 1580. hold szántóföld,

185. , rét,

37. , legelő,

16. , szőlő,

76. , vegyes terület

összesen 1894 hold 1200 négyszög ölével számítva

Évi haszonbér 15.000 frt,

Óvadék 15.000 frt készpénz, mely után 5 százalék kamat fizetik.

Adókat, biztosítást, épületfentartást stb. bérlő viseli.

Csinos tágas lakház 2 család részére és elegendő gazdasági épület.

Fundus instructus bérlő által megvehető; értéke 20.000 frt.

Meglevő vetés kerékszámokban

309 hold buza,

23 , rozs,

260 , zab,

389 , tengeri,

30 , répa,

30 , őszi lendnek,

68 , tavaszi lendnek,

45 , luczerna,

30 , herefűmag keverék,

24 , feles tengeri.

Bővebb értesítést Siklóson az uradalmi felügyelőnél a várban vasárnap, szerdán vagy pénteki napon a délelőtti órákban nyerhetni.

Lösch,

urad. felügyelő.

Univ. Med.

dr. Löwy Ignác

Király-uteza 31.

A nagyérdemű közönség becses tudomására adja, hogy nála mindennemű **fogászati műveletek** a tudomány legújabb vívmányai szerint végeztetnek, u. m.: **fogtömések**, még pedig nemesak korona, hanem **gyök-tömések is, foghuzások, rendellenes fogak szabályozása, műfogak beillesztése** stb.

Árak mérsékeltek.

A végzett műtétek tartósságáért garancia vállaltatik.

Birtok eladás.

Pécs várostól fél óra távolságban eladó **egy tehermentes birtok**, mely áll: egy uri lakás 4 szoba, nagy konyha, éléskamara, továbbá egy istálló, kocsifélszer, 2 eselédyszoba, 2 nagy sertésól, 6 öles takarmány-pajta, fűkamara, egy présház 2 téglával kiboltozott pin-czével; ezen fentnevezett épületek mind jó karban és cseréppel vannak fedve; továbbá 3 hold megrágyázott és filoxeramentes, a háznál levő szőlő, 2 hold belsőség fele luczerna-maggal, fele másfélével elvetve, nagy konyha-kert és udvar, 10 hold buza-, 2 hold rozs-vetés, 4 hold zabos-bükköny, 1 hold répa és krumplival elvetve és 1 hold kukoricza; ezen földek mind meg vannak trágyázva; 5 fert. után járó I. oszt. rét, végleg 5 fert. után járó legelőrész. Ezen birtok tetszés szerint átvehető, az idejéig terméssel vagy a nélkül.

Ezen birtok ára és a feltételek, továbbá a tulajdonos neve s lakása megtudható e lap kiadóhivatalában.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsett.

Ő Felsége a király

fogadtatására alkalmára

➔ **hazak feldisztatására** ➔

Ő Felsége mellszobra, zászlók minden nagyságban, országos, váosi és Ő Felsége címerei, Monogrammok, alkalmi felirattal ellátott diszitmények, és diszítési szövetek stb. igen mérsékelt

kölcsöndij mellett
kaphatók.

A tárgyak itt helyben fognak kiszolgáltatni, hol, megmondja a későbbi hirdetemény.

tisztelettel

Rumbold J.

zászló és diszítési cikkek gyáros
Budapestről.

Ő Felsége a király fogadtatására

ajánljuk a n. t. Uraságoknak a mi legjobb hirnévnek örvendő

férfi diva-termeinket

a hol bárminemű

mágnási dísz-szalon-öltönyök, frakkok stb.

a legelegánsabb és a legdiszesebb kivitelben pontosan elkészítettnek.

➔ **Szives figyelembe!** Minthogy üzletünk a versenyt bárminemű fővárosi konkurens üzlettel minden tekintetben kiállja, ezért ajánljuk azt a n. t. Uraságoknak különös figyelmébe és kérjük annak szives pártolását.

Mély tisztelettel

STERN M. utódai.

férfi-divat-terme

Pécsett, Széchényi-tér, Bazár I. emelet.

Orvosi tekintélyek által

vese, húgydara, köszvény és hólyagbántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmánál rendelve.

Salvator

égyvényes, vasmentes, lithium-savanyuvizforrás.

Kapható ásványvizkereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

2363. sz.

1891.

Árverési hirdetemény.

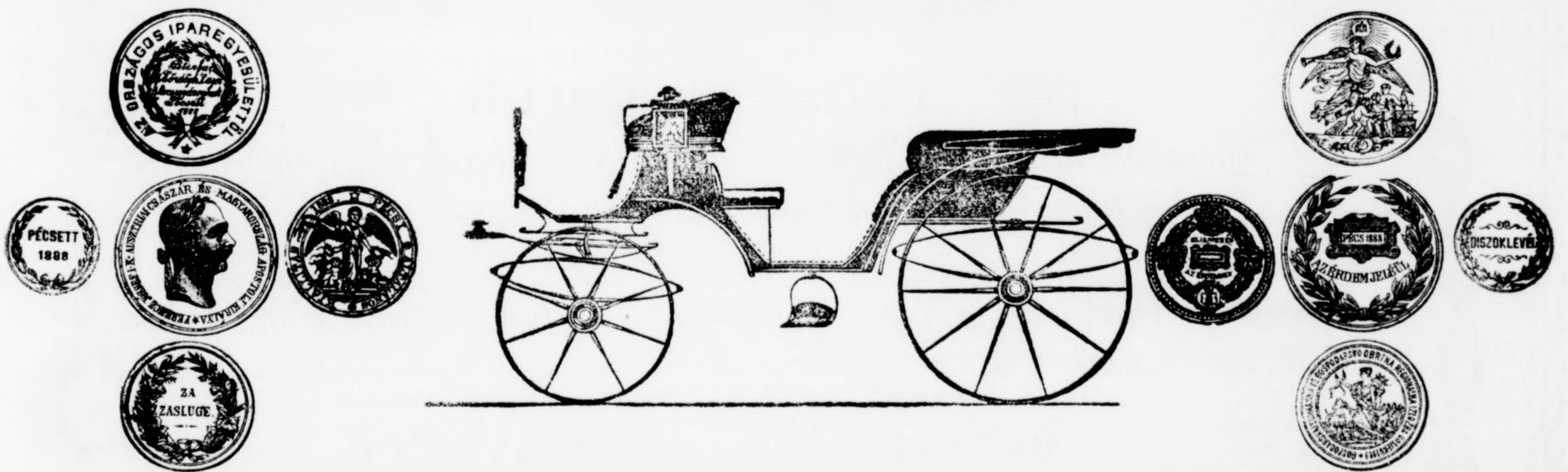
A pécsi kir. törvényszék mint tjkvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranya megye árvaszékeinek 1891. 1415. sz. a. kelt határozatata folytán néhai **Uray János és neje hagyatéka** ügyében a pécsi kir. Törvényszék területén levő Pécs sz. kir város határában fkvő a pécsi 247 sz. tjkben felvett 399. hrsz. 274. sor sz. házra és udvartérre az árverést **6900 forintban** ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1891 évi június hó 5-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szendékezők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis a 690 forint készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1891. évi február 13-én. A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz,

ir. törvénzéki bíró.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy f. é. május hó 1-jével

kocsigyártó-üzletemet

a szigeti külvárosból a siklósi-országút 33-ik számú házba Engel fia borkereskedő cég átellenében helyeztem át.

Kérem a n. é. közönséget, hogy erről tudomást venni méltóztassék, és engem, mint eddig, szives bizalmával és pártfogásával támogatni.

Pécsett, 1891. május 1-én.

Teljes tisztelettel

Péterfay Eördögh Lajos

kocsigyártó.

(Utánnymat nem dijjaztatik.)

Állam érem
haladás és versenyképességért.

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkaért.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész.

PÉCSETT.

órás.

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

Saját gyártmányu ékszerek és aranyárak.

Legszebb valódi ezüst étszerek, asztali állványok, gyümölcsstartók, kenyérkosarak, zongora-gyertyatartók, visitierek stb. legnagyobb választékban.

Gyémánt- és nemes opálékszerek, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, arany és ezüst ioujoux, aranylánczok, uri és női aranyórák csinos és legújabb divatu kiállításban, eredeti gyári árban kaphatók.

Chinaezüst-árak

egészen elkülönítve legnagyobb választékban vannak raktáron és gyári áron adatnak el.

* * *

Optikai tárgyak legnagyobb választékban, u. m.: minden szemhez alkalmas legjobb

ORRSZORITÓK, SZEMÜVEGEK

arany, ezüst, álmány és egyéb különféle legújabb és kellemesen ülő foglalatokban, továbbá iránytűk, Aneroid légsulymérők bő beosztással (magyar foksorral), nemkülönben fürdő-, szoba-, ablak- és orvosi (láz) hőmérők, színházi látcsövek. lorgnettek stb.

Jegyzet: Szemüvegeimben levő üvegek orvosi előírás szerint a legtisztább és legkeményebb, direkte optikai célokra készült üvegekből vannak.

Ezekon kívül nagy raktárt tartok minden szemhez alkalmas valódi legjobb hegyi-jegecz szemüvegek- és orrszorítókból.

